

Warszawa, dnia 08 września 2015 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI

DP-WL.0211.27.2015

PILNE

Pan
Jacek Cichocki
Minister - Członek Rady Ministrów
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na uwagi dotyczące **projektu ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (UC178)** przekazane w piśmie z dnia 1 września 2015 r. (ozn. DKRM.ZK.10.28 (3).2015), uprzejmie przekazuję następujące stanowisko:

1) w zakresie uwag do ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego:

Ad. 1 – uprzejmie wyjaśniam, że kwestionowany art. 8 ust. 2 został przeniesiony wprost z art. 23d ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782 i 1662) - dalej: udip. Intencją projektodawcy (Rządowego Centrum Legislacji oraz MAC) było przeniesienie zasady niedyskryminacji w niezmienionej postaci, a więc nieograniczającej się do przeniesienia do projektowanej ustawy wyłącznie ust. 1, ale całego art. 23 d. Ponadto wbrew twierdzeniu zawartemu w uwadze KPRM w założeniach na str. 13 w części 6 Zasady ogólne udostępniania w celu ponownego wykorzystywania w lit. a mowa jest o zasadzie niedyskryminacji i o obowiązującym art. 23d udip. Ponadto przepis ten stanowi implementację art. 10 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 175/1). Tak więc w opinii MAC art. 8 ust. 2 projektu ustawy jest zgodny z przyjętymi założeniami.

Ad. 2 – uprzejmie informuję, że projektowany art. 23 ust. 1 dotyczy nowego rozwiązania, o którym mowa w art. 20 ust. 2 projektu, tj. umożliwienia użytkownikom składania tzw. wniosków o cykliczny dostęp (umożliwienie, przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego gromadzonych i przechowywanych w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego). W opinii MAC art. 23 ust. 1 pkt 2 znajduje wprost odzwierciedlenie w tekście założeń, tj. na str. 16:

„Wnioskodawca w terminie 14 dni informuje podmiot zobowiązany o przyjęciu oferty. Brak reakcji wnioskodawcy w tym terminie jest równoznaczny z wycofaniem wniosku. W przypadku przyjęcia oferty przez wnioskodawcę, podmiot zobowiązany udostępnia

informację sektora publicznego po wniesieniu opłaty, o ile została ustalona w ofercie. Nieuwzględnienie wniosku wymaga jedynie poinformowania wnioskodawcy.

Intencją projektodawcy było, aby w odniesieniu do wniosku o tzw. cykliczny dostęp w przypadku, w którym nie jest możliwe zrealizowanie wniosku, podmiot zobowiązany nie był zobligowany do wydawania decyzji administracyjnej, a jedynie informował wnioskodawcę. Decyzja administracyjna będzie natomiast wydawana w przypadku wystąpienia przesłanek ograniczających ponowne wykorzystywanie, podobnie jak w przypadku tzw. zwykłego wniosku o ponowne wykorzystywanie (art. 22 ust. 4 i 6).

Ad. 3 – potwierdzam brak w projekcie ustawy przepisu upoważniającego ministra właściwego do spraw informatyzacji do określenia w drodze rozporządzenia wzoru wniosku o przekazanie informacji sektora publicznego w celu jej ponownego wykorzystywania. Zmiana ta została dokonana w porozumieniu MAC z RCL. Natomiast w projekcie ustawy w art. 20 ust. 3 zostały określone wszystkie niezbędne elementy wniosku. W opinii MAC takie rozwiązanie jest co prawda odmienne od przyjętych założeń, ale jest jednocześnie rozwiązaniem bardziej przyjaznym dla stosujących ustawę i stanowi także krok w stronę odformalizowania postępowania, co odpowiada postulatом interesariuszy, którzy wskazywali na trudności, jakie występują obecnie w prawidłowym wypełnieniu funkcjonującego formularza.

2) w zakresie uwag KPRM dotyczących zmian w ustawie o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (dalej: unza):

Ad. 1 – uprzejmie informuję, iż projektowany przepis art. 16a ust. 3 unza dopuszczający udostępnianie przez podmioty zobowiązane materiałów archiwalnych niestanowiących państwowego zasobu archiwalnego stanowi rozwinięcie uwzględnionego w założeniach postulatu, określającego zakres ich obowiązków w dziedzinie udostępniania tych materiałów. Przepis ten został zamieszczony bezpośrednio po jednostce redakcyjnej dotyczącej głównych zadań archiwów, związanych z zarządzaniem państwowym zasobem archiwalnym. Jeśli archiwa są w uprawnionym posiadaniu także dokumentacji niepaństwowej, powinny również ją udostępniać, nie wyłączając przy tym jej ponownego wykorzystania. Kwestionowane unormowanie – w opinii MAC – nie wykracza więc poza zakres Założeń.

Ad. 2 – do:

a) pkt 9 lit. b tiret czwarte założeń (str. 19):

W opinii MAC projekt ustawy objął nowelizację unza poprzez określenie obszaru odpłatnych usług, odpowiednio do założeń. Zostało to zrealizowane w postaci nadania nowego brzmienia artykułowi 16 ust. 2a unza. Zgodnie z ugruntowaną praktyką legislacyjną posłużono się terminem „usługi” w rozumieniu prawa cywilnego – a więc jako świadczenia, za które należne jest wynagrodzenie. Projektowany przepis jest od obowiązującego różni się katalogiem usług. Biorąc jednakże pod uwagę, że równoległe upowszechniła się praktyka językowa, która pojęciu usług nadaje szersze znaczenie, można w związku z wątpliwościami KPRM, użyć w projekcie zmian unza jednoznacznego terminu „odpłatne usługi”. Intencją projektu jest bowiem rozróżnienie form nieodpłatnego udostępniania materiałów archiwalnych od wspierających udostępnianie komercyjnych usług świadczonych przez archiwa na zlecenie.

b) projektowany art. 16c ust. 2 unza:

Wyłączenie wykonywania autorskich praw majątkowych przez podmioty zobowiązane stanowi niesporne i konieczne rozwinięcie zawartej w Założeniach zasady nieodpłatności

udostępniania materiałów archiwalnych. Mający dotychczas miejsce brak takiego sprecyzowania prowadził do niepewności prawnej, a w konsekwencji – do ograniczania praw informacyjnych obywateli, pomimo uzasadnionego domniemania, że nakładanie na użytkowników zasobu archiwalnego ciężarów finansowych z tytułu praw autorskich Skarbu Państwa koliduje z zasadą nieodpłatnego dostępu do archiwaliów. Zakwestionowany przepis – w opinii MAC - faktycznie więc nie wykracza poza zakres Założeń.

c) projektowany art. 16c ust. 3 i 4 unza:

Gwarancje stosowania minimalnych ograniczeń dostępu oraz unikania wtórnych ograniczeń odpowiadają, wbrew zgłoszonemu zastrzeżeniu, zasadzie powszechnej dostępności państwowego zasobu archiwalnego, wyrażonej w pkt 9b tiret 5 założeń. W ujęciu podmiotowym zasada ta przejawia się przede wszystkim w art. 16a ust. 1, niemniej uzasadnione było zamieszczenie w projekcie również wskazanych klauzul przeciw nadmiernym restrykcjom informacyjnym, w tym barierom finansowym.

Ad. 3 – w opinii MAC uwaga jest zasadna. MAC po roboczych konsultacjach z NDAP proponuje zmianę art. 16a polegającą na dodaniu w nim ust. 4 w brzmieniu:

„4. *Korzystanie z materiałów archiwalnych służy w szczególności:*

- 1) *celom poznawczym:*
 - a) *mającym charakter naukowy,*
 - b) *związanym z zaspokajaniem osobistych potrzeb informacyjnych,*
 - c) *wynikającym z innych przyczyn, które wymagają pozyskania wiedzy o rzeczywistości przeszłej i obecnej;*
- 2) *ponownemu wykorzystaniu treści lub odwzorowań tych materiałów, do celów innych niż te, dla których je wytworzono lub pierwotnie zgromadzono, w tym do celów zarobkowych;*
- 3) *uzyskiwaniu, w trybie przepisów odrębnych, które regulują zasady wydawania zaświadczeń, urzędowego potwierdzenia treści przechowywanych materiałów archiwalnych, w postaci ich uwierzytelnionych odwzorowań (odpisów, wypisów, wyciągów i reprodukcji) w oryginalnej wersji językowej, a także w postaci wtórnych dokumentów opisowo prezentujących tę treść lub jej składniki wyróżnione przez wnioskodawcę.”.*

3) w zakresie zmian w ustawie o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym

MAC potwierdza, iż projektowany przepis wykracza poza przyjęte założenia. Jednakże brak wskazania potrzeby zmiany przedmiotowej ustawy w założeniach nie był celowy. Zmiana ta została dokonana w porozumieniu MAC z RCL, jako konieczna, ponieważ ustawa ta w art. 13 ust. 6 oraz art. 22 odwoływała się do obowiązujących przepisów o ponownym wykorzystywaniu uregulowanych w udip. Zmiana ma więc charakter porządkowy.

4) uwagi do Oceny Skutków Regulacji:

Ad. 1 – uprzejmie informuję, iż przykładowe oszacowanie opłat nie zostało zawarte w OSR, gdyż maksymalne stawki opłat za ponowne wykorzystywanie możliwe do nałożenia przez podmioty zobowiązane będące muzeami państwowymi lub muzeami samorządowymi zostaną określone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw

informatyzacji w drodze rozporządzenia. Projekt rozporządzenia zostanie przekazany wraz z projektem ustawy na etapie prac Stałego Komitetu Rady Ministrów.

Ponadto uprzejmie wyjaśniam, iż w OSR nie zostały wskazane przykłady udostępniania do ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, które nie posiadają kopii cyfrowej, jak zasoby biblioteczne czy muzealia, które nie zostały dotychczas zdigitalizowane. Jest to podyktowane przyjętą regułą znajdującą odzwierciedlenie w dyrektywie, iż podmioty zobowiązane nie są zobligowane do digitalizowania swoich zasobów na wniosek.

Zgodnie z przyjętymi założeniami podmiot może odmówić ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, gdy konsekwencją wykonania wniosku będzie konieczność dodatkowego opracowania informacji. Zatem w projektowanej ustawie zachowane zostało – przewidziane obecnie w art. 23f ust. 2 udip – wyłączenie obligatoryjności dodatkowego opracowania informacji sektora publicznego na potrzeby realizacji wniosku o ponowne wykorzystanie. Opracowanie obejmuje tworzenie, dostosowywanie informacji sektora publicznego lub tworzenie z nich wyciągów w celu uzyskania zgodności z wnioskiem (art. 5 ust. 1 dyrektywy 2003/98/WE). Dotyczy to wyłącznie sytuacji, w której dokonanie określonych we wniosku czynności wymaga nieproporcjonalnego wysiłku, przekraczającego proste operacje na informacji. Przepis ten będzie istotny w odniesieniu do muzeów państwowych i samorządowych, bibliotek publicznych i naukowych oraz archiwów państwowych ze względu formaty posiadanych przez nie informacji sektora publicznego. W przypadku, gdyby wniosek obejmował np. dany materiał biblioteczny w postaci elektronicznej, a podmiot zobowiązany byłby w posiadaniu jedynie jego egzemplarza, nie będzie wówczas obowiązany do opracowania tego materiału w postaci elektroniczną, czyli dokonać digitalizacji egzemplarza.

Ponadto w opinii MAC uzupełnienie OSR o reprezentatywne studium przypadku nie jest możliwe do zrealizowania. W przeciwieństwie do prostej informacji publicznej, która obecnie podlega reżimowi ponownego wykorzystywania, nowe zasoby objęte dyrektywą 2013/37/UE będące w posiadaniu bibliotek, archiwów i muzeów charakteryzują się bardzo dużym stopniem zróżnicowania. W toku stosowania projektowanych przepisów instytucje kultury każdorazowo w odniesieniu do konkretnego wniosku będą musiały oszacować zakres czynności niezbędnych do wykonania. Zakres prac, a więc kosztów które będą mogły być uwzględnione w opłacie, będzie różny dla poszczególnych instytucji i dla poszczególnych zasobów, a także od wnioskowanego formatu, w jakim ma być przekazana informacja sektora publicznego.

Ad. 2 – uprzejmie informuję, iż OSR w wersji, która zostanie przekazana do rozpatrzenia przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji, zostanie uzupełniona o wnioskowane informacje.

Z poważaniem,

z up. Magdalena Młochowska
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji

*/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym
przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu/*